

การแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจภูธรภาค 9

Political Interference to the Police Using the Provincial Police Region 9 as A Case Study

พันตำรวจเอก วิชัย วิชยานุบุณ¹

Police Lieutenant Vichai Wichayanubon¹

¹นักศึกษาลัทธิศาสตรปรัชญาดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาการเมือง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹Doctor of Philosophy Program of political Ramkhamhaeng University

Email : annathuwathida_mu@hotmail.com

Abstract

A study of political interference to the police using the provincial police region 9 as a case study were to study the means, factors, and issues as well as guidelines for preventive and corrective action by using quantitative approach and open-ended questions as a research methodology. The results showed that the provincial police region 9 agreed that there was the political interference in general and in individual aspect, especially in the process of performance appraisal. And the legal factors, the influence of politicians, and the group interests contributed to the political interference. In addition, all factors were related to the means of political intervention, especially the influence of politicians. The most affected impact was the development of the police potential. But most of the relationships between the methods of political intervention and the arising problems were low. Only the impact of human resource management stemmed from the result of moderate political interference. The main suggestions for corrective action were that the police at all levels need to adjust attitudes and work for the people, do not seek the advancement from the influencers and politicians. In addition, the police should be restructured to be as an independent organization for unity in police administration.

Keywords: Political Interference, Provincial Police Region 9, Police, Influencer

บทคัดย่อ

การศึกษากการแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจโดยใช้ตำรวจภูธร ภาค 9 เป็นกรณีศึกษา เพื่อศึกษาวิธีการปัจจัยและปัญหา รวมทั้งแนวทางในการป้องกันและแก้ไข โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และคำถามปลายเปิด ผลการศึกษาพบว่าตำรวจภูธรภาค 9 ค่อนข้างเห็นด้วยว่ามีการแทรกแซงทางการเมืองทั้งในภาพรวมและในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในด้านการพิจารณาความดีความชอบ และพบว่าปัจจัยทั้งด้านกฎหมาย อิทธิพลของนักการเมืองและผลประโยชน์ล้วนส่งผลให้มีการแทรกแซงทางการเมืองทั้งสิ้น นอกจากนี้พบว่าปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กับวิธีแทรกแซงทางการเมือง

[199]

โดยเฉพาะด้านอิทธิพลของนักการเมือง ปัญหาที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือการพัฒนาศักยภาพของตำรวจ แต่ส่วนใหญ่ ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการแทรกแซงทางการเมืองกับปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับต่ำ มีเพียงปัญหาความเสียหายของระบบบริหารงานบุคคลเท่านั้นที่เป็นผลมาจากการแทรกแซงทางการเมืองในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขหลักคือตำรวจทุกระดับ ต้องปรับทัศนคติและทำงานเพื่อประชาชน ไม่แสวงหาความก้าวหน้าจากผู้มีอิทธิพล และนักการเมือง นอกจากนี้ควรปรับโครงสร้างของตำรวจให้เป็นองค์กรอิสระไม่ขึ้นกับฝ่ายการเมือง เพื่อเอกภาพในการบริหารงานตำรวจ

คำสำคัญ: การแทรกแซง, อิทธิพล, การเมือง

บทนำ

ตำรวจคือกลุ่มบุคคลผู้ทำหน้าที่ในฐานะผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี กระทั่งได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ตำรวจยังคงมีความสำคัญในการดูแลความสงบภายในบ้านเมือง และมีการพัฒนาหน่วยงานอย่างต่อเนื่องมาทุกยุคทุกสมัย จนกระทั่งในปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีกำลังพลในสังกัดกว่าสองแสนนาย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556) (Royal Thai Police, 2013) ด้วยภารกิจที่ต้องรักษากฎหมายเพื่อผดุงความสงบเรียบร้อยให้บ้านเมือง จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ตำรวจต้องผูกติดอยู่กับอำนาจทางการเมือง อีกทั้งหลักปรัชญาของตำรวจที่ว่า “ตำรวจคือประชาชน” หรือ “ตำรวจคือผู้พิทักษ์สันติราษฎร์” ทำให้ตำรวจต้องเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับการเมือง เนื่องจากฝ่ายการเมืองเป็นผู้กำหนดนโยบายให้ตำรวจนำไปปฏิบัติ และตำรวจในฐานะข้าราชการประจำต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายของรัฐ ตามสายงานบังคับบัญชาลดหลั่นลงมาตามลำดับ บทบาทของตำรวจจึงเป็นปัญหาหลักสำคัญในปัญหาทางการเมือง ซึ่งไม่ว่าจะพิจารณาการทำหน้าที่ของตำรวจในด้านใดล้วนแต่ต้องได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายการเมืองทั้งสิ้น (ประเสริฐ เมฆมณี, 2523) นอกจากนี้

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจมักถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองจนเกิดข้อครหาว่า “ตำรวจสองมาตรฐาน” หรือ “ตำรวจรับใช้นักการเมือง” จะเห็นได้จากการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมักมีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล เนื่องจากสามารถบริหารสั่งการหรือควบคุมให้ตำรวจตอบสนองความต้องการของผู้มีอำนาจได้ (มติชน, 2559) (Matichon, 2016) หรือแม้กระทั่งการใช้ตำรวจเป็นเครื่องมือในการรักษาความได้เปรียบในการเลือกตั้ง ซึ่งถือเป็นผลประโยชน์ต่างตอบแทนต่อตำรวจที่ต้องการความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ด้วยเหตุที่ว่า ปัจจุบันการแต่งตั้ง ผบ.ตร.หรือการโยกย้ายนายตำรวจระดับนายพลเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีที่ใช้อำนาจผ่านคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) และคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ฝ่ายการเมืองสามารถเข้ามาชี้ชะตาผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ, 2559) (Commission on Driven Reform of the Country of Law and Justice Council for the reform of the country, 2016) นอกจากนี้ยังมีการกล่าวอ้างโดยทั่วไปว่าการแต่งตั้งโยกย้าย

พิจารณาความดีความชอบ ต้องมีการวิ่งเต้น ซึ่งแต่ละครั้งใช้เวลานานในประกาศรายชื่อ เพราะต้องมีการจัดสรรตำแหน่งเด็กฝาก จนมีคำกล่าวที่ว่า “ทำงานสามเดือนวิ่งเต้นเก้าเดือน” นำความเชื่อมาสู่องค์กรตำรวจทุกยุคทุกสมัย

การแทรกแซงทางการเมืองต่อเจ้าพนักงานตำรวจดังกล่าวข้างต้นส่งผลทำให้ตำรวจไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะต้องปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของผู้บัญญัติกฎหมายแทน เนื่องจากเป็นคนที่สามารถให้คุณให้โทษได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาถึงการแทรกแซงทางการเมืองต่อองค์กรของตำรวจ โดยใช้ตำรวจภูธรภาค 9 เป็นกรณีศึกษา และมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจภูธรภาค 9 ปัจจุบันที่ส่งผลให้มีการแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจภูธรภาค 9 และปัญหาที่เกิดจากการแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจภูธรภาค 9 ตลอดจนแนวทางในการป้องกันแก้ไขการแทรกแซงทางการเมืองที่เกิดขึ้น เพื่อให้เจ้าพนักงานตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรม ตามเจตนารมณ์หลักขององค์กรตำรวจ

ทบทวนวรรณกรรม

แทรกแซง แปลว่า เข้าไปเกี่ยวข้องกับงานในกิจการของผู้อื่น เช่น เราควรระวังไม่ไปแทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น. รัฐบาลต้องช่วยชาวนาด้วยการแทรกแซงราคาข้าวเพื่อช่วยให้ราคาข้าวสูงขึ้น(บทวิทยุรายการ “รู้ รัก ภาษาไทย”, 2552)(RADIO PROGRAMME “RU RAK PHASA THAI”, 2009)

การเมืองเป็นการต่อสู้ช่วงชิง การรักษาไว้และการใช้อำนาจทางการเมือง โดยที่อำนาจทางการเมืองหมายถึง อำนาจในการที่จะวางนโยบายในการบริหารประเทศหรือสังคม อำนาจที่จะแต่งตั้งบุคคลเพื่อช่วยในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ อำนาจที่จะใช้ข้าราชการ

งบประมาณหรือเครื่องมืออื่น ๆ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ แนวการมองการเมืองเป็นเรื่องของอำนาจ (Power Approach) ดังที่ได้ยกตัวอย่างไปนี้ เป็นแนวทางการศึกษาหนึ่งที่ได้รับคามนิยมชมชอบในหมู่นักรัฐศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ทั่วไป ที่เห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องหรือมีบริบทเกี่ยวกับการใช้อำนาจเพื่อการปกครองประชาชน ก็มักให้คำนิยามของการเมืองว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ในเชิงการใช้อำนาจของรัฐบาลิปไตย ต่อผู้อยู่ใต้อำนาจซึ่งก็คือประชาชนนั่นเอง โดยคำนิยามเช่นนี้ สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ออกมาจากสถาบันทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่ทำหน้าที่ในการตรากฎหมายต่าง ๆ เพื่อบังคับใช้ มาจากรัฐบาลในรูปของนโยบายสาธารณะ (Public Policies) โครงการพัฒนา (development program) และงานต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นหรือดำเนินไปโดยภาคราชการ รวมไปถึงการตัดสินใจตัดสินใจหรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลต่อบุคคล และบุคคลกับรัฐ จึงล้วนแต่เป็นเรื่องที่การเมืองส่งผลกระทบต่อนักศึกษาและบุคคลทั่วไป โดยบริบทดังกล่าวการศึกษาเรื่องการเมืองและการปกครองของประเทศ จึงเป็นสิ่งที่ถูกบรรจุอยู่ในแทบทุกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาให้นักศึกษาได้รู้เรียน ทำความรู้จักความเข้าใจในฐานะที่อย่างน้อยก็เป็นสมาชิกคนหนึ่งในสังคม และเป็นความรู้หนึ่งที่ประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยสมควรส่งเสริมให้แก่พลเมืองของรัฐ เพื่อประโยชน์เป็นพื้นฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย(ณรงค์ สินสวัสดิ์ , 2539)(Narong Sinsawat, 1996)

การปกครองของไทยในอดีตที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะรวมศูนย์อำนาจการปกครองไว้ที่ส่วนกลาง และเมื่อประเทศมีการพัฒนามากขึ้น รัฐบาลกลางก็ไม่อาจที่จะสนองตอบต่อความต้องการและให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่ว ถึงด้วยเหตุนี้จึงได้เกิดแนวความคิดที่จะจัดให้มีการปกครองในรูปแบบของการกระจายอำนาจขึ้น เพื่อเป็น

การกระจายการปกครองให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้รับบริการขั้นพื้นฐานจากภาครัฐให้มากที่สุด หรือที่เรียกกันว่า รูปแบบการปกครองท้องถิ่น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีอำนาจในการบริหารจัดการปกครองตนเอง ซึ่งเป็นไปตามหลักการปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ทั้งนี้โดยอยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายและรัฐบาลกลางได้กำหนดไว้กระบวนกรยุติธรรมของประเทศไทยประกอบไปด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล และกรมราชทัณฑ์โดยตำรวจจะมีความสำคัญ ในการดูแลความสงบเรียบร้อยของประเทศรวมทั้งความสงบเรียบร้อยของประชาชนทุกคน ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจึงเกี่ยวข้องกับการควบคุมความประพฤติของคนในสังคมที่ซึ่งมีความคิดเห็นแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ผลประโยชน์หรือข้อขัดแย้งซึ่งกันและกัน จึงถือเป็นการกิจที่เหนื่อยยากตรากตรำตลอดเวลาและไม่สามารถหยุดลงได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานะที่มีความเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม อย่างในปัจจุบันที่มีการแบ่งแยกทางความคิดของประชาชน จนเป็นเหตุให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจต้องเผชิญกับปัญหาที่สลับซับซ้อนยุ่งยากเป็นทวีคูณตำรวจจะต้องปฏิบัติงานตามบทบาทต่างๆ หลายบทบาทด้วยกัน เช่น บทบาทของผู้ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป บทบาทของผู้รักษาความศักดิ์สิทธิ์แห่งกฎหมายของบ้านเมือง บทบาทของการเป็นข้าราชการของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่การงานภายใต้การควบคุมและคำสั่งของรัฐบาล บทบาทของพนักงานฝ่ายปกครองที่ดูแลความสงบสุขของประชาชน บทบาทของผู้รักษาความสงบและมั่นคงของชาติในยามปกติรวมทั้งรักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณชายแดนของประเทศ นอกจากนี้จะต้องรับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน

เพื่อเอาตัวผู้กระทำ ความผิดไปฟ้องต่อศาลการให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลและการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งหน้าที่และภารกิจของตำรวจนั้นมีขอบเขตความรับผิดชอบที่กว้างมาก หากการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวบกพร่อง หรือขาดประสิทธิภาพ ก็จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ(ณัฐชัย พุดล้า และ เชิงชาญ จงสมชัย , 2560)(Natthachai Pudlar and Cherngchan Chongsomchai , 2017)

การที่สถานีตำรวจแต่ละแห่งจะประสบความสำเร็จในด้านการสืบสวนสอบสวนปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงานต้องมีเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานได้อย่างทันสมัยและมียุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพเหนือกว่าผู้กระทำผิดจึงจะประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ปัจจัยที่สำคัญคือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสืบสวนและสอบสวนนั้นจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเลือกสรรจากผู้บังคับบัญชาแล้วว่ามีประสบการณ์มีความรู้ความสามารถ มีปฏิภาณไหวพริบที่ซื่อสัตย์สุจริตอดทนเสียสละ ทำให้ในการปฏิบัติงานสืบสวนและสอบสวนต้องมีปัจจัยหลายๆด้านมาประกอบกันจึงจะช่วยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน (สุวันชัย ใจหาญ, 2544) (Suwanchai Jaihan, 1979)

ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกัน ระหว่างตำรวจกับนักการเมือง และผู้มีอิทธิพลนั้น เป็นสิ่งไม่สามารถแยกขาดจากกันได้เปรียบดังผงเหล็กกับแม่เหล็กที่มักวิ่งเข้าหากัน ทั้งอาจเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากธรรมชาติของงานตำรวจและระบบการบริหารราชการด้วยและสามารถเข้าใจได้ว่าเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง ที่ตำรวจมีอาชีพจะต้องใช้ความเข้มแข็งอย่างมากในการ “ว่ายนทนกระแสน้ำ ” เพื่อรักษาความเป็นตำรวจมีอาชีพเอาไว้ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำรวจมือใหม่ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาและตำรวจชั้นผู้น้อยทั้งหลาย ทั้งนี้เพราะบริบทที่ทั้งผลักดัน ให้กลุ่มตำรวจกลุ่มนี้ประพฤติปฏิบัติตัว “ว่ายนทนกระแสน้ำ ที่สกปรก” มิได้มี

เพียงกลุ่มบุคคลที่อยู่ตรงข้ามกับตำรวจเท่านั้น หากแต่บรรดาผู้บังคับบัญชาที่นอกจากมิได้ทำตัวเป็น “นาย” ที่ดี มิได้ทำตัวเป็น “ต้นแบบที่ดี” แล้วนั้นยังกลายเป็นผู้ที่เรียกร้อง กดดัน และผลักไสเหล่าบรรดาลูกน้อง รุ่นน้อง และผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยรูปแบบวิธีการต่างๆ จนทำให้พวกเขาต้องเดินเข้าสู่เส้นทางสีดำ หรือเข้าไปร่วมสนับสนุนผู้มีอิทธิพลเพื่อให้ตนเองได้มีพลังอำนาจในการต่อต้านต่อรองมากขึ้น (ปนัดดา ชำนาญสุข , 2556)(Panatda Chumnansook , 2013)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นและคำถามแบบปลายเปิด ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ตำรวจชั้นสัญญาบัตร และชั้นประทวน ในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค 9 ประกอบด้วย จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล จำนวน 8,463 นาย กำหนดขนาดตัวอย่างอย่างง่ายตามสูตรของ Yamane (1973) คือ 382 นาย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ส่วนดังนี้ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล (2) วิธีการแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจภูธร ภาค 9 (3) ปัจจัยที่ส่งผลให้มีการแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจภูธร ภาค 9 (4) ปัญหาจากการแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจ ภูธร ภาค 9 (5) แนวทางป้องกันและแก้ไขการแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจภูธร ภาค 9 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าอัตราส่วนร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ SD) ทดสอบสมมติฐานด้วยวิธี t-test (Independent t test) One Way ANOVA และ Brown-Forsythe วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุ วิธีการ และปัญหาการแทรกแซงทางการเมืองด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Correlation)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เจ้าพนักงานตำรวจภูธรภาค 9 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพสมรส มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป เป็นเจ้าพนักงานตำรวจชั้นประทวนปฏิบัติงานในตำแหน่งงานป้องกันปราบปราม มีอัตราเงินเดือนระหว่าง 20,001-25,000 บาท ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจภูธร ภาค 9 ในภาพรวม เจ้าพนักงานตำรวจ ก่อนข้างเห็นด้วยว่ามีการแทรกแซงทางการเมืองเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ก่อนข้างเห็นด้วยว่ามีการแทรกแซงทางการเมืองในทั้ง 3 วิธี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การพิจารณาความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย และการเลือกปฏิบัติในกระบวนการยุติธรรมตามลำดับ เจ้าพนักงานตำรวจภูธร ภาค 9 ก่อนข้างเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการแทรกแซงทางการเมืองในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าก่อนข้างเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้การแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจทั้ง 3 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านอิทธิพลของนักการเมือง ด้านกฎหมาย และ ด้านผลประโยชน์

วิธีการแทรกแซงทางการเมือง

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการแทรกแซงทางการเมืองของตำรวจภูธรภาค 9 พบว่าเจ้าพนักงานตำรวจก่อนข้างเห็นด้วยว่ามีการแทรกแซงทางการเมืองทั้งในภาพรวมและในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการพิจารณาความดีความชอบ อาจเนื่องมาจากด้านนี้มีผลกระทบกับเจ้าพนักงานตำรวจโดยตรงจึงทำให้ด้านนี้มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณาในรายละเอียด การแทรกแซงที่เจ้าพนักงานตำรวจภูธรภาค 9 เห็นด้วยว่ามากที่สุดคือ การปฏิบัติงานของตำรวจถูกแทรกแซงจากอิทธิพลทางการเมือง โดยสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือมีการ

เชื้อประโยชน์แก่ฝ่ายการเมืองด้วยการเลือกปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ การแทรกแซงที่เกิดกับการปฏิบัติงานของตำรวจในทุกระดับชั้นนั้นอาจเนื่องมาจากการเมืองเป็นความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหรือการจัดสรรอำนาจ (พทุทธิสาณ ชุมพล, 2548) (Phutthisan Chumphon, 2005) ในเมื่ออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของตำรวจได้รับมาจากรัฐบาลที่มีอำนาจทางการเมืองอยู่ในมือ ฝ่ายการเมืองจึงมีอิทธิพลอยู่เหนือองค์กรตำรวจในทุกระดับชั้น และตำรวจเองก็เป็นกลไกของรัฐในการรักษาความสงบและกฎหมาย(พิชากอร์ชันประเสริฐ, 2536) (Phichakorn Chanprasert, 1993)

ในการพิจารณาความคิดเห็นของเจ้าพนักงานตำรวจเกี่ยวกับการแทรกแซงทางการเมืองของตำรวจภูธรภาค 9 เปรียบเทียบตามกลุ่มปัจจัยส่วนบุคคลมีประเด็นที่น่าสนใจบางประการ กล่าวคือ ตำรวจที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31 – 40 ปี และ 41 – 50 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ เห็นด้วยว่ามีวิธีการแทรกแซงทางการเมืองในองค์กรตำรวจทั้งในภาพรวมและการแต่งตั้งโยกย้ายและการเลือกปฏิบัติในกระบวนการยุติธรรม มากกว่าช่วงอายุอื่นๆ ในขณะที่ ด้านการพิจารณาความดีความชอบนั้น ตำรวจในทุกช่วงอายุมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ตำรวจที่อยู่ในช่วงอายุ 31-50 ปีนั้นเป็นกำลังพลที่มีประสบการณ์ทั้งการปฏิบัติหน้าที่และกระบวนการต่างๆ ในกิจการตำรวจจึงสามารถพิจารณาเห็นการแทรกแซงทางการเมืองได้ค่อนข้างชัดเจน ต่างกับตำรวจที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี ที่ยังมีประสบการณ์น้อย ทำให้ยังไม่เห็นภาพของการแทรกแซงทางการเมืองได้ชัดเจนนัก ในทางตรงกันข้ามกับตำรวจที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ที่เห็นว่าการแทรกแซงการเมืองน้อยกว่าตำรวจส่วนใหญ่ เนื่องด้วยประสบการณ์ที่และอยู่ในท่ามกลางการแทรกแซงทางการเมืองมายาวนานจนเข้าใจและยอมรับว่าการแทรกแซงเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรตำรวจ ส่วนกรณีด้านการพิจารณาความดีความชอบซึ่ง

ทุกช่วงอายุมีความเห็นไม่แตกต่างกันเนื่องจากในด้านนี้มิผลกระทบโดยตรงต่อตัวตำรวจทุกนายตลอดเวลาไม่ว่าจะอยู่ในช่วงอายุใดตังนั้นจึงเห็นด้วยว่ามีวิธีการแทรกแซงทางการเมืองในด้านนี้อย่างชัดเจนทุกกลุ่มอายุ

เมื่อพิจารณาในส่วนของการอายุราชการพบว่า ตำรวจที่มีอายุราชการ 15 ปีลงมาเห็นด้วยว่ามีการแทรกแซงทางการเมืองมากกว่ากลุ่มที่มีอายุราชการ 16 ปีขึ้นไปทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตำรวจที่อายุราชการไม่เกิน 15 ปีนั้นส่วนใหญ่อยู่ในระดับผู้ปฏิบัติ อาจมองว่าตำรวจที่อยู่ในระดับผู้บังคับบัญชานั้นได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งโดยอาศัยอิทธิพลจากอำนาจทางการเมือง ในขณะที่เจ้าพนักงานตำรวจที่มีอายุราชการ 16 ปีขึ้นไปนั้นถือได้ว่ารับราชการมาแล้วครึ่งทางของอายุราชการ ผ่านประสบการณ์ เรียนรู้ ปรับตัวให้เข้ากับระบบกิจการขององค์กรตำรวจ อยู่กับการแทรกแซงทางการเมืองมาในทุกๆ ด้านจนอาจกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบการแทรกแซงทางการเมืองเสียเองเพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับฝ่ายการเมืองทั้งนี้อาจเป็นไปเพื่อตัวเองหรือเพื่อองค์กรตำรวจ

ในประเด็นระดับการศึกษาที่พบว่าตำรวจที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเห็นด้วยว่ามีการแทรกแซงทางการเมืองมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีนั้นโดยพื้นฐานสามารถประเมินปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน จึงสามารถมองเห็นวิธีการแทรกแซงทางการเมืองและแสดงความเห็นออกมาตามที่ได้พิจารณาแล้วอย่างดี ในขณะที่กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งมีคุณสมบัติของบัณฑิตที่จบปริญญาตรีแล้ว และได้ศึกษาเพิ่มเติมในระดับที่สูงขึ้น ทำให้มุมมองต่อกระบวนการแทรกแซงทางการเมืองต่างออกไป แล้วปรับตัวให้อยู่ร่วมกับระบบที่เป็นอยู่มาช้านานได้ และอาจมุ่งเน้นหาทางสร้างแนวทางการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานหรือสร้างฐานอำนาจของ

ตัวเองโดยอาศัยระบบการแทรกแซงทางการเมืองนั้นมาเป็นเครื่องมือเสียในการปฏิบัติงาน

ในกรณีของตำแหน่งกลุ่มงานนั้นตำรวจที่สังกัดกลุ่มงานธุรการเห็นว่าการแทรกแซงทางการเมืองมากกว่ากลุ่มงานอื่นอย่างเห็นได้ชัดอาจเนื่องมาจากการธุรการนั้นเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเอกสารราชการ ซึ่งการดำเนินงานของกิจการตำรวจ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการเลื่อนขั้น แต่งตั้งโยกย้าย หรืองานบริหารบุคคลต่างต้องมีเอกสารราชการเข้ามาเป็นหลักฐานในการดำเนินการทั้งสิ้น ดังนั้นตำรวจที่อยู่ในกลุ่มงานธุรการนั้นอาจสามารถสังเกตเห็นได้ถึงการแทรกแซงที่เกิดขึ้นในกิจการของตำรวจ ในขณะที่กลุ่มงานป้องกันปราบปรามกลับเห็นว่าการแทรกแซงทางการเมืองในระดับที่ต่ำที่สุดในทุกด้าน ทั้งนี้เป็นไปได้ว่าในงานป้องกันและปราบปรามนั้นเป็นงานที่ต้องอยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ในการดำเนินงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ คือการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มอิทธิพลต่างๆ ในทุกระดับ ดังนั้นจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องอาศัยอำนาจอิทธิพลของนักการเมืองเพื่อให้สามารถเข้าถึงมวลชนที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของนักการเมืองได้ ซึ่งหากได้รับความร่วมมือจากฝ่ายการเมืองในระดับต่างๆ การป้องกันและปราบปรามจะสามารถดำเนินการได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการใช้นักการเมืองมาให้เกิดประโยชน์กับการดำเนินงานของตำรวจ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแทรกแซงทางการเมือง

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการแทรกแซงทางการเมืองของตำรวจภูธรภาค 9 พบว่าปัจจัยทั้งด้านกฎหมาย อิทธิพลของนักการเมืองและผลประโยชน์ล้วนส่งผลให้มีการแทรกแซงทางการเมืองทั้งสิ้น ปัจจัยสำคัญคือ กฎหมายที่เปิดช่องให้ผู้มีอำนาจทางการเมืองสามารถเข้ามาควบคุมองค์กรตำรวจได้ตั้งแต่ระดับนโยบายและการกำกับการบริหารงานทั้งการปฏิบัติหน้าที่และงาน

บริหารบุคคล โดย พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ 2547 กำหนดให้ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ก.ต.ช. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ โดยทั้งสามตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งที่มาจากฝ่ายการเมือง แต่กลับมีอำนาจในองค์กรสูงสุดของตำรวจ ซึ่งมีอำนาจในการออกกระเปียบประกาศ วิธีปฏิบัติราชการในการบริหารราชการตำรวจ รวมทั้งวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามนโยบายของ ก.ต.ช. แม้แต่ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของตำรวจ และเป็นหนึ่งในกรรมการ ก.ต.ช. โดยตำแหน่ง ยังต้องพิจารณาจากข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ ในส่วนของการบริหารงานบุคคลของตำรวจต้องอยู่ภายใต้การกำหนดนโยบายของ ก.ตร. ซึ่งยังคงมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานอีก และนโยบายของ ก.ต.ร. ยังต้องสอดคล้องกับแบบแผนและนโยบายของ ก.ต.ช. อีกด้วย จะเห็นได้ว่าด้วยข้อกฎหมายเองเปิดช่องให้กิจการตำรวจมีการแทรกแซงจากอำนาจทางการเมืองตั้งแต่ระดับสูงสุดของตำรวจ ทั้งในระดับนโยบาย การบริหารงาน การปฏิบัติราชการ และการบริหารบุคคลในทุกๆ ระดับชั้น ตัวตำรวจเองเมื่อตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายการเมืองอย่างเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์และความก้าวหน้าในหน้าที่การงานจึงต้องกลายเป็นกลไกของอำนาจทางการเมืองในการรักษารฐานอำนาจนั้น โครงสร้างการบริหารงานของตำรวจเป็นลักษณะการรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง ซึ่งศูนย์กลางอำนาจเป็นของผู้ที่มาจากฝ่ายการเมือง และเป็นโครงสร้างที่เปิดโอกาสให้ง่ายต่อการแทรกแซงจากอำนาจทางการเมือง การลงมติสามารถควบคุมจากฝ่ายการเมืองได้ (สิหเดช สระกอบแก้ว, 2553) (Seehadeat Sakobkaew, 2010) ส่งผลถึงการลงมติแต่งตั้งโยกย้าย ข้าราชการตำรวจโดยขาดความเป็นธรรมเพื่อตอบสนองต่ออำนาจและความต้องการของผู้มีอิทธิพลทางการเมือง

ที่พบว่าตำรวจเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนนักการเมืองในการแสวงหาและรักษาอำนาจอิทธิพลเพื่อให้ได้เปรียบคู่แข่งทางการเมืองในการเลือกตั้ง ในขณะที่ตำรวจเองก็ต้องการให้นักการเมืองช่วยเหลือในการเสนอเลื่อนตำแหน่ง แต่งตั้งโยกย้าย รวมทั้งสร้างอำนาจของตนเองขึ้นมาเพื่อให้ได้ผลประโยชน์กับตัวเองและพวกพ้องมากขึ้น (ชนเดช ศรีเรไร, 2541) (Thanadeat Srirayrai, 1998) ตำรวจจึงตกอยู่ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ที่ต้องรับคำสั่งและปฏิบัติตามนโยบายของนักการเมือง

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับวิธีการแทรกแซงทางการเมืองพบว่าปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กับวิธีการแทรกแซงทางการเมืองในทุกๆ ด้าน โดยที่ปัจจัยที่มีผลมากที่สุดคือด้านอิทธิพลของนักการเมือง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับวิธีการแทรกแซงทางการเมืองทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านในระดับสูง แสดงว่าอิทธิพลของนักการเมืองเป็นปัจจัยหลักของการแทรกแซง เนื่องจากประเทศไทยทั้งก่อนหน้าและหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี 2475 อำนาจส่วนใหญ่เป็นของผู้ปกครองซึ่งผูกติดอยู่กับระบบราชการ แม้การปกครองจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบอบประชาธิปไตย แต่ระบบอุปถัมภ์ที่ฝังรากลึกในสังคมไทยมาจนถึงปัจจุบันยังคงมีบทบาทในเชิงอำนาจอยู่เสมอ กลุ่มบุคคลต่างๆ ที่เข้ามากุมอำนาจด้วยวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งหรือรัฐประหารด้วยกำลังทหาร ล้วนต้องการเข้ามามีอำนาจทั้งสิ้น นอกจากนี้ เมื่ออำนาจบริหาร และอำนาจนิติบัญญัติตกอยู่ในมือนักการเมืองทำให้นักการเมืองสามารถใช้อำนาจที่มีอยู่นั้นสร้างหรือปรับเปลี่ยนกฎหมายเพื่อเอื้อให้ฝ่ายตนสามารถครอบครองอำนาจมากขึ้นและยาวนานขึ้น (Morgenthau, 1973) ดังนั้นเมื่ออิทธิพลของนักการเมืองที่มีอำนาจบริหารใช้อำนาจผ่านกรอบของกฎหมาย และสามารถปรับเปลี่ยนกฎหมายด้วยอำนาจนิติบัญญัติที่ถือครองอยู่ให้มีช่องทาง

เข้าแทรกแซงควบคุมองค์กร สามารถควบคุมนโยบาย การปฏิบัติงานและการบริหารงานของตำรวจได้ทุก ระดับชั้นผ่านกลไกของ ก.ต.ช. และ ก.ตร. ที่มีนักการเมืองเป็นประธาน และข้าราชการการเมืองส่วนหนึ่งเป็นกรรมการ ในที่สุด ผลประโยชน์ทั้งในรูปของความอยู่รอดในแวดวงข้าราชการตำรวจ ความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน รวมทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจก็กลายเป็นเครื่องมือที่นักการเมืองนำมาใช้เพื่อเป็นกลไกในการใช้อำนาจควบคุมแทรกแซงกิจการของตำรวจในทุกๆ ระดับชั้น

ปัญหาจากการแทรกแซงทางการเมืองของตำรวจยุทธภาค 9

ด้วยปัจจัยและวิธีการแทรกแซงทางการเมืองของตำรวจยุทธภาค 9 ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อย่างหลากหลาย ปัญหาที่ได้รับผลกระทบตามความเห็นของเจ้าพนักงานตำรวจมากที่สุดคือการพัฒนาศักยภาพของข้าราชการตำรวจ เนื่องจากการบริหารกิจการตำรวจทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการนั้นอยู่ภายใต้อิทธิพลของอำนาจทางการเมือง เพื่อการคงไว้ซึ่งอำนาจ ฝ่ายการเมืองที่ครองอำนาจอยู่ย่อมไม่ต้องการให้ตำรวจที่อยู่ภายใต้อิทธิพลมีการพัฒนาศักยภาพให้สูงมากนัก เพราะหากตำรวจมีการพัฒนาศักยภาพสูงขึ้นอาจสามารถสร้างฐานอำนาจขึ้นมาเองจนฝ่ายการเมืองสูญเสียอำนาจควบคุมของตัวเอง ดังนั้นผู้มีอำนาจทางการเมืองที่มีอิทธิพลอยู่เหนือองค์กรตำรวจย่อมที่จะขัดขวางการได้มาซึ่งอำนาจของตำรวจที่สามารถกลายเป็นเครื่องต่อรองทางการเมือง และลดทอนอำนาจของฝ่ายการเมืองไป ดังนั้นอีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องกันคือ การปรับโครงสร้างองค์กรตำรวจ ซึ่งฝ่ายการเมืองที่มีอำนาจบริหารและมีอิทธิพลต่ออำนาจนิติบัญญัติของรัฐไทยอยู่ในมือ และด้วยโครงสร้างขององค์กรตำรวจในปัจจุบันที่เอื้อให้ฝ่ายการเมืองกุมอำนาจของตำรวจแทบจะเบ็ดเสร็จ

ยอมทำทุกวิถีทางเพื่อคงสภาพอำนาจที่มีกฎหมายรองรับของตนเองไว้ต่อไป ดังจะเห็นได้จากการปรับโครงสร้างองค์กรตำรวจหลายครั้งก่อนหน้านี้ที่แสดงเจตนารมณ์เพื่อความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใสในการบริหาร ไม่ว่าจะเป็น พระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ต่อมา มีการตราพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ออกมา ถึงแม้มี ก.ต.ช. และ ก.ตร. มากำกับดูแล แต่ทั้งหมดก็ยังอยู่ภายใต้การควบคุมของนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นฝ่ายการเมือง ดังนั้นจึงเป็นการยากที่องค์กรตำรวจจะหลุดพ้นจากการแทรกแซงจากอิทธิพลทางการเมือง เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงหรือความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการแทรกแซงการเมืองกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการแทรกแซงนั้น ทุกวิธีการแทรกแซงทางการเมืองสัมพันธ์กับปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งสิ้น เพียงแต่ว่าระดับของความสัมพันธ์หรือผลจากการแทรกแซงไม่ได้สูงมากนัก โดยมีเพียงปัญหาความเสียหายของระบบบริหารงานบุคคลเท่านั้นที่เป็นผลมาจากการแทรกแซงทางการเมืองของตำรวจในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการแทรกแซงทางการเมืองของตำรวจที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ว่าจะเกิดขึ้นด้วยวิธีการใด เกิดขึ้นจากสาเหตุใด หรือเกิดขึ้นมากเท่าใด มีผลกระทบได้แค่เพียงระบบบริหารงานบุคคลเท่านั้น ในขณะที่การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนอย่างยุติธรรม ตามนิยามที่เรียกขานกันโดยทั่วไปว่า “ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์” นั้น แทบไม่ได้รับผลกระทบเลย ไม่ว่าจะเป็น การได้รับความยุติธรรมของประชาชนจากการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ การพัฒนาศักยภาพของตำรวจ ขวัญกำลังใจและค่านิยมในการปฏิบัติหน้าที่ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ถือเป็นหัวใจหลักที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงานของตำรวจไปในลักษณะใดก็ตาม

ต่างก็มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการตำรวจ ถึงจะมีการเปิดช่องหรือเอื้อให้มีการแทรกแซงทางการเมือง ตำรวจเองสามารถปรับตัวให้ใช้การเมืองนั้นเป็นอำนาจขององค์กรตำรวจ เพื่อให้การดำเนินงานของกิจการตำรวจบรรลุวัตถุประสงค์ได้ดังเดิม

แนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาจากการแทรกแซงทางการเมือง

การแก้ไขปัญหามันต้องเริ่มจากตัวข้าราชการตำรวจทุกคน ทุกระดับ โดยปรับทัศนคติ มุ่งทำงานเพื่อประชาชน ไม่แสวงหาความก้าวหน้าจากผู้มีอิทธิพลและนักการเมือง เป็นกลาง ถือเอาความถูกต้องเป็นหลัก ตรงไปตรงมา ศึกษาและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างรักและศรัทธาในองค์กรตำรวจด้วยกัน ในส่วนของผู้บังคับบัญชาระดับสูงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นตัวอย่างที่ดีให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เติบโตด้วยความรู้ความสามารถของตัวเอง โดยไม่เข้าหานักการเมืองหรือผู้มีอิทธิพลต่างๆ บริหารงานด้วยความเป็นธรรม และเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา ต้องทำให้งานตำรวจรวมเป็นปึกแผ่นมากขึ้น รักและสามัคคีกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่เข้าข้างฝ่ายผู้มีอิทธิพล ยึดประชาชนและความถูกต้องเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจตัดสินคดีต่างๆ ไม่ควรยกย่องและให้ความสำคัญแก่ผู้มีอิทธิพลและนักการเมือง ซึ่งเป็นการเอื้อประโยชน์ให้นักการเมืองและผู้มีอิทธิพล สมาชิกในองค์กรตำรวจเองต้องสามัคคีกันในการปฏิบัติหน้าที่ทำตามกฎหมาย หากทุกคนในองค์กรสามัคคีกัน ไม่ว่าใครฝ่ายใดก็ไม่สามารถมาแทรกแซง หรือมีอิทธิพลเหนือกฎหมายได้

เรื่องโครงสร้างการบริหารงานและการบริหารบุคคลมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปรับโครงสร้างของตำรวจให้เป็นองค์กรอิสระไม่ขึ้นกับฝ่ายการเมือง เพื่อความเป็นเอกภาพในการบริหารงานตำรวจ สามารถกำหนดแผนและนโยบายด้วยตัวเอง โดยอาจให้ ก.ตร. เป็น

องค์กรบริหารงานบุคคลของตำรวจเพียงองค์กรเดียว มีผู้ตรวจการแผ่นดินตรวจสอบการทำงานที่ ควรจะมีกฎหมายที่ชัดเจนในทางบริหาร โดยไม่มีนักการเมืองเข้ามาแทรกแซง และแย่งงานที่ไม่ใช่งานในหน้าที่ตำรวจ เช่น พ.ร.บ. ป่าไม้ และ พ.ร.บ. อื่น ๆ ที่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงอยู่แล้วออกไป ปรับเปลี่ยนกระบวนการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง ผบ.ตร.ให้ปราศจากการครอบงำจากผู้มีอำนาจทางการเมือง โดยต้องเป็นที่ยอมรับทั้งจากผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา อันเป็นการสร้างความสง่างาม ในการดำรงตำแหน่ง เช่น ให้ตำรวจมีโอกาสในการเลือกผู้นำองค์กรเอง โดยให้ข้าราชการตำรวจเลือก ผบ.ตร. และให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผบ.ตร.ตามช่วงเวลา โดย ก.ตร. นอกจากนี้ควรมีการกระจายอำนาจในการบริหารงานของหน่วยงานระดับล่าง ควรให้อำนาจในการบริหารได้ด้วยตัวเอง และสามารถพิจารณาตามความจำเป็นเพื่อความเร่งด่วน เพราะเป็นส่วนที่ใกล้ชิดกับปฏิบัติ และประชาชนโดยตรง หัวหน้าหน่วยในระดับภูธรจังหวัดควรได้รับการคัดเลือก หรือเลือกตั้งมาจากข้าราชการตำรวจ ในสังกัดตำรวจ ภ.จว.หรือ ควรยกเลิก

ระบบการโยกย้ายและพิจารณาความดีความชอบแบบเดิม ให้มีการประเมินผู้บังคับบัญชาทุกระดับแบบรอบด้าน ให้มีคณะกรรมการทุกระดับในการร่วมพิจารณา เช่น การแต่งตั้งขึ้นตำแหน่ง, โยกย้าย และการพิจารณาความดีความชอบ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติมที่อาจเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการแทรกแซงทางการเมือง คือ ในเรื่องของความเป็นอยู่ของตำรวจ ซึ่งอาจมองว่าเป็นสาเหตุหนึ่งของการแทรกแซง มีข้อเสนอว่าควรเพิ่มงบประมาณและสวัสดิการต่างๆ ให้กับตำรวจอย่างเต็มที่เพื่อป้องกันไม่ให้นักการเมืองเข้าไปพัวพันอาศัยผู้มีอิทธิพล และนักการเมือง และเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป เพื่อให้สามารถเลื่อนขั้นเงินเดือนไปในระดับที่สูงขึ้นได้ หรืออาจรับนักเรียนตำรวจให้เริ่มเข้ารับราชการได้เมื่อจบปริญญาตรีแล้ว ในอีกทางหนึ่งคือ ไม่ต้องการแบ่งแยกชั้นข้าราชการตำรวจเป็นชั้นประทวนกับสัญญาบัตร นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอให้ ป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจทุกระดับรับผลประโยชน์ใด ๆ จากผู้มีอิทธิพลและนักการเมืองในพื้นที่ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ.
(2559). **ความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของตำรวจจากการแทรกแซงทางการเมือง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ธนเดช ศรีเรไร. (2541). **ปัจจัยทางการเมืองที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครอง), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บทวิทยุรายการ “รู้ รัก ภาษาไทย”. ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. 2552 เวลา 07.00-07.30 น.
- ปนัดดา ชำนาญสุข. (2556). **ตำรวจกับนักการเมือง? : โลกตำรวจ**. คม ชัด ลึก ออนไลน์. สืบค้นจาก <http://www.komchadluek.net/news/scoop/150580>.

- ประเสริฐ เมฆมณี. (2523). **ตำรวจและกระบวนการยุติธรรม: คู่มือสร้างเสริมความก้าวหน้าของตำรวจ พนักงานสอบสวน นักกฎหมาย นักการศึกษา และสิ่งที่ประชาชนควรรู้**. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- พิชากร ชื่นประเสริฐ. (2536). **การแทรกแซงทางการเมืองต่อตำรวจไทย (พ.ศ. 2475-2529)**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พฤทธิสาด ชุมพล. (2548). **ระบบการเมือง: ความรู้เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มติชน. (2559). **กางพิมพ์เขียว ‘สปท.’ แผนปฏิรูปตำรวจ กะเทาะปัญหา ‘สีเทา’ เปิดสูตร ที่มา ‘ผบ.ตร.’** สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2559, จาก <http://www.matichon.co.th/news/151344>
- สีหเดช สระกอบแก้ว. (2553). **ปัญหาโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติและคณะกรรมการข้าราชการตำรวจที่มีผลกระทบต่อการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2556). **รายงานประจำปี 2556**. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- สุวัณชัย ใจหาญ. (2522). **คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเล่ม 1**. กรุงเทพฯ: พระนคร.
- ณรงค์ ลินสวัสดิ์. 2539. **การเมืองไทย: การวิเคราะห์เชิงจิตวิทยา**. กรุงเทพฯ: วัชรินทร์การพิมพ์
- ณัฐชัย พุดห้ำ และ เชิงชาญ จงสมชัย . 2560. **อิทธิพลทางการเมืองกับการแทรกแซงการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในกระบวนการสอบสวน ในตำรวจภูธรจังหวัดหนึ่งในสังกัดตำรวจภูธรภาค 4**. วารสารการเมืองการปกครอง, ปี ที่ 7 ฉบับที่ 3 กันยายน –ธันวาคม 2560, หน้า 65-66.

Reference

- Commission on Driven Reform of the Country of Law and Justice Council for the reform of the country. (2016). **Independence in police administration from political interference**. Bangkok:Office of the Secretary of the House of Representatives.
- Matichon.(2016) . **Spread the blueprint Police reform plan crackers problems, 'Khaki' on the formula 'police chief'**. Retrieved on 12 September 2019, from <http://www.matichon.co.th/news/151344>
- Morgenthau,H.J.. (1973). **Politics among nations: the struggle for power and peace**. Calcutta: Scientific Book Agency.
- Natthachai Pudlar and Cherngchan Chongsomchai.2017. Political Influence and Intervention in the Justice Procedure in the Investigation of the Police in One of Provincial Police of Provincial Police Region 4.Journal of Politics and Government, Year 7, No.3, September–December 2017. page 65–66.
- Narong Sinsawat.1996.Thai politics: psychological analysis. Bangkok: Walachin Publishing

- Panatda Chumnansook.(2013). **Police and politicians: The Police World**. Kom Chad Luek
<http://www.komchadluek.net/news/scoop/150580>.
- Phichakorn Chanprasert.(1993). **Political Intervention for Thai Police (1932–1986)**. Master of Arts
(Political Science), Ramkhamhaeng University.
- Phutthisan Chumphon.(2005).**Political System: Introduction**. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Prasert Makmanee.(1980). **Police and justice: A guide to police progress. Investigators, lawyers, educators and what people should know**. Bangkok: Bophit Printing.
- The radio show "Know Thai Love" was broadcast on the radio station of Thailand, 2009.
- Radio Programme “RU RAK PHASA THAI” Broadcast on Radio Thailand, on July 6, 2552 at 07:00 to 07:30 hrs.
- Royal Thai Police.(2013). **Annual Report 2013**. Bangkok: United Nations.
- Seehadeat Sakobkaew. (2010). **The Problem of Structural, Authorities and Duties of Board of Royal Thai Police and the Policy Commission that affect to in appointing And removing the police**. Master Thesis.Bangkok: Dhurakij Pundit University.
- Suwanchai Jaihan(1979).Description of Criminal Procedure Code Book 1. Bangkok: Phra Nakhon
- Thanadeat Srirayrai .(1998).**Political factors affecting the performance of police officers. In the election of members of the House of Representatives**.Master of Public Administration Thesis (Administration), Chulalongkorn University
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. Third edition. Newyork : Harper and Row Publication.